

МІНІСТЕРСТВО ВНУТРІШНІХ СПРАВ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ВНУТРІШНІХ СПРАВ
Кафедра правоохоронної діяльності та поліціїстики
Факультет № 6

РОБОЧА ПРОГРАМА

навчальної дисципліни «**Актуальні проблеми адміністративного судочинства в Україні**» обов'язковий компонент освітньої програми другого (магістерського) рівня вищої освіти

262 Правоохоронна діяльність (Правоохоронна діяльність)

Харків 2023

ЗАТВЕРДЖЕНО

Науково-методичною радою
Харківського національного
університету внутрішніх справ
Протокол від 30 серпня 2023 р. № 7

СХВАЛЕНО

Вченою радою факультету № 6
Протокол від 25 серпня 2023 р. № 7

ПОГОДЖЕНО

Секцією Науково-методичної ради
ХНУВС з юридичних дисциплін
Протокол від 29 серпня 2023 р. № 7

Розглянуто на засіданні кафедри правоохоронної діяльності та поліціїстики
Протокол від 18 серпня 2023 року № 8

Розробники:

1. Завідувач кафедри правоохоронної діяльності та поліціїстики, кандидат юридичних наук, доцент Панова Ірина Вікторівна.
2. Доцент кафедри правоохоронної діяльності та поліціїстики, кандидат юридичних наук Іванов Антон Олександрович.
3. Старший викладач кафедри правоохоронної діяльності та поліціїстики, кандидат юридичних наук Клубань Марія Володимирівна.
4. Старший викладач кафедри правоохоронної діяльності та поліціїстики, кандидат юридичних наук Бережна Євгенія Вікторівна.

Рецензенти:

1. Доцент кафедри конституційного і муніципального права юридичного факультету Харківського національного університету ім. В.Н. Каразіна, кандидат юридичних наук, доцент Зубенко Г.В.

2. Доцент кафедри трудового та господарського права Ф № 2 ХНУВС, кандидат юридичних наук, доцент Бригадир І.В.

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Шифри та назви галузі знань, код та назва спеціальності, ступінь вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни
Кількість кредитів ECTS – 4. Загальна кількість годин – 120. Кількість тем – 10.	26 – Цивільна безпека; 262 – Правоохоронна діяльність Другий (магістерський) рівень вищої освіти	Навчальний курс – 1 (на базі ступеня вищої освіти «бакалавр»). Семестр – 3. Форма навчання – денна. Навчальний курс – 1 (на базі ступеня вищої освіти «бакалавр»). Семестр – 3. Форма навчання – заочна. Види контролю: залік.
Розподіл навчальної дисципліни за видами занять:		
денна форма навчання		заочна форма навчання
Навчальний курс – 1 (на базі ступеня вищої освіти «бакалавр»): Лекції – 20; Практичні заняття – 20; Самостійна робота – 80;		Навчальний курс – 1 (на базі ступеня вищої освіти «бакалавр»): Лекції – 6; Практичні заняття – 6; Самостійна робота – 108;

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою викладання навчальної дисципліни «Актуальні проблеми адміністративного судочинства в Україні» є засвоєння здобувачами вищої освіти факультету №6 сутності адміністративної юстиції в Україні; встановленого законом порядку розгляду й вирішення в судовій процесуальній формі справ, що виникають у сфері державного управління між громадянами чи юридичними особами з одного боку та органами виконавчої влади й місцевого самоврядування (посадовими особами) — з іншого, здійснюваного загальними або спеціально створеними для вирішення правових спорів судами; системи суб'єктів які забезпечують функціонування адміністративних судів України; законодавчих засад правового становища да діяльності суб'єктів, які забезпечують функціонування

адміністративних судів України.

Основними завданнями вивчення дисципліни «Актуальні проблеми адміністративного судочинства в Україні» є визначення особливостей адміністративного судочинства в Україні, системи і повноважень органів, які забезпечують функціонування адміністративних судів України, розгляд юрисдикції адміністративних судів України та складання процесуальних документів у сфері адміністративного судочинства.

Згідно з вимогами освітньої програми здобувачі вищої освіти повинні:

знати: поняття та особливості адміністративної юстиції; принципи адміністративної юстиції; основні моделі адміністративної юстиції в світі та їх особливості; поняття та завдання адміністративного судочинства; принципи адміністративного судочинства; поняття справи адміністративної юрисдикції (адміністративної справи); поняття, компетенцію та систему адміністративних судів; системи суб'єктів які забезпечують функціонування адміністративних судів України; завдання та повноваження Державної судової адміністрації України; поняття, завдання та організаційно правові форми суддівського самоврядування; поняття та місце Вищої ради правосуддя у системі суб'єктів адміністративної юстиції; засади та функції Вищої кваліфікаційної комісії суддів України; порядок проведення конкурс на зайняття вакантних посад суддів; підстави та порядок дисциплінарної відповідальності суддів України; статус та завдання Національної школи суддів України; міжнародні та європейські стандарти адміністративної юстиції.

вміти: орієнтуватися у адміністративно-процесуальному законодавстві України; застосовувати отриманні знання у процесі вирішення письмових завдань; складати процесуальні документи з адміністративних справ.

Програмні компетентності, які формуються при вивченні навчальної дисципліни		
Інтегральна компетентність		Здатність розв'язувати комплексні проблеми у сфері правоохоронної діяльності, охорони прав і свобод людини, протидії злочинності, забезпечення публічної безпеки та/або дослідницько-інноваційної діяльності, що передбачає глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних знань та/або професійної практики
Загальні компетентності (ЗК)	ЗК-1	Здатність до абстрактного, логічного, критичного мислення та встановлення взаємозв'язків між явищами та процесами
	ЗК-2	Здатність приймати управлінські й обґрунтовані рішення в складних і непередбачуваних умовах
	ЗК-3	Здатність удосконалювати й розвивати свій інтелектуальний і загальнокультурний рівень, уміння набувати нові знання, використовуючи сучасні інформаційні технології
	ЗК-4	Здатність до ділового спілкування рідною та іноземними мовами на високому професійному рівні, знання та розуміння юридичної термінології

	ЗК-5	Здатність до відповідальності за розвиток професійного знання і практик, оцінку стратегічного розвитку команди
	ЗК-6	Розуміння проблематики у питаннях професійної діяльності, усвідомлення соціальної значущості своєї майбутньої професії
	ЗК-7	Здатність до наукових досліджень на основі методології науки, психології та педагогіки
	ЗК-8	Здатність взаємодіяти з громадськістю
Фахові компетентності (ФК)	ФК-1	Здатність розробити кваліфіковані юридичні висновки, давати консультації, застосовувати нормативно-правові акти в різних сферах юридичної та правоохоронної діяльності
	ФК-2	Здатність застосовувати законодавство України та спрямовувати свою діяльність у відповідності до вимог чинного законодавства (у тому числі антикорупційного)
	ФК-10	Здатність формувати комплекс практико-орієнтованих прийомів, необхідних для виконання функцій та реалізації повноважень співробітника суб'єкта публічного адміністрування

3. Програма навчальної дисципліни

Тема № 1 Адміністративна юстиція: поняття та світові моделі. Становлення адміністративної юстиції в Україні.

Поняття та сутність адміністративної юстиції. Завдання та предмет адміністративної юстиції. Принципи адміністративної юстиції. Основні моделі (типи) адміністративної юстиції в світі та їх особливості. Особливості адміністративного судочинства України порівняно з основними існуючими у світі моделями адміністративної юстиції. Історія становлення адміністративної юстиції в Україні. Історія формування адміністративних судів в Україні. Правова основа діяльності адміністративних судів в Україні. Перспективні напрями реформування адміністративного законодавства.

Тема № 2. Система адміністративної юстиції.

Структура системи адміністративної юстиції. Суб'єкти адміністративної юстиції: поняття та види. Основні інститути адміністративної юстиції. Місце та роль адміністративних судів у адміністративній юстиції. Поняття та форми адміністративного судочинства. Адміністративна юрисдикція. Поняття та правовий статус судді адміністративного суду. Апарат адміністративного суду.

Тема № 3. Правовий статус Державної судової адміністрації України як суб'єкта забезпечення функціонування адміністративної юстиції.

Історія створення Державної судової адміністрації України (ДСА України). Місце та завдання Державної судової адміністрації України. Характер та обсяг (коло) повноважень Державної судової адміністрації України. Організація та структура

Державної судової адміністрації України. Взаємодія Державної судової адміністрації України з адміністративними судами.

Тема № 4. Роль органів суддівського самоврядування у забезпеченні функціонування адміністративної юстиції.

Поняття та завдання суддівського самоврядування. Організаційні форми суддівського самоврядування. Рада суддів України: порядок формування, діяльності та повноваження. Порядок формування та повноваження з'їзду суддів України. Адміністративно-правові засади діяльності органів суддівського самоврядування.

Тема № 5. Вища рада правосуддя у системі органів адміністративної юстиції.

Поняття та місце Вищої ради правосуддя у системі суб'єктів адміністративної юстиції. Міжнародна консультативна рада: завдання, склад та структура, права та обов'язки. Консультативна рада голів судів при Вищій раді правосуддя: призначення та компетенція, склад та структура, порядок роботи. Комісія з питань вищого корпусу державної служби в системі правосуддя: призначення, порядок утворення та діяльності, повноваження.

Тема № 6. Вища кваліфікаційна комісія суддів України як суб'єкт забезпечення адміністративної юстиції.

Засади та функції Вищої кваліфікаційної комісії суддів України. Порядок формування та склад Вищої кваліфікаційної комісії суддів України. Повноваження Вищої кваліфікаційної комісії суддів України. Організація та порядок проведення засідань Вищої кваліфікаційної комісії суддів України. Правові засади та порядок проведення конкурс на зайняття вакантних посад суддів. Кваліфікаційні іспити на посаду судді. Призначення на посаду судді. Громадська рада доброчесності: склад, порядок формування і принципи роботи. Підстави та порядок дисциплінарної відповідальності суддів України.

Тема № 7. Загальна характеристика Національної школи суддів України.

Статус та завдання Національної школи суддів України. Організація та структура Національної школи суддів України. Організація спеціальної підготовки кандидатів на посади суддів. Професійна підготовка суддів та працівників апарату суду. Організація науково-дослідної діяльності Національної школи суддів України.

Тема № 8. Міжнародні та європейські стандарти адміністративної юстиції.

Європейські та міжнародні стандарти у сфері судочинства. Міжнародні гарантії щодо права на справедливий судовий розгляд. Європейські вимоги до забезпечення права на доступ до суду. Європейські стандарти адміністративної юстиції, що впливають з положень Конвенції про захист прав людини та основних свобод 1950 року та практики Європейського суду з прав людини.

Тема № 9. Організаційне забезпечення діяльності адміністративного суду.

Апарат суду склад і повноваження. Повноваження керівника апарату суду та його заступники. Функції помічника судді. Вимоги до особи, яка бажає бути помічником судді. Завдання, які виконує секретар судового засідання. Служба

судових розпорядників.

Тема № 10. Взаємодія суб'єктів адміністративної юстиції

Поняття та законодавчі засади взаємодія суб'єктів адміністративної юстиції. Комунікаційний комітет системи правосуддя: поняття, склад та компетенція. Цілі та напрямки зовнішньої взаємодії суб'єктів адміністративної юстиції. Цілі, завдання та функції Прес-центр судової влади України.

4. Структура навчальної дисципліни

4.1. Розподіл часу навчальної дисципліни за темами (денна форма навчання)

Номер та найменування теми	Кількість годин відведених на вивчення навчальної дисципліни						
	Всього	з них:					
		лекції	Семінарські заняття	Практичні заняття	Лабораторні заняття	Самостійна робота	Вид контролю
Тема 1. Адміністративна юстиція: поняття та світові моделі. Становлення адміністративної юстиції в Україні.	12	2		2		8	Залік
Тема 2. Система адміністративної юстиції.	12	2		2		8	
Тема 3. Правовий статус Державної судової адміністрації України як суб’єкта забезпечення функціонування адміністративної юстиції.	12	2		2		8	
Тема 4. Роль органів суддівського самоврядування у забезпеченні функціонування адміністративної юстиції.	12	2		2		8	
Тема 5. Вища рада правосуддя у системі органів адміністративної юстиції.	12	2		2		8	
Тема 6. Вища кваліфікаційна комісія суддів України як суб’єкт забезпечення	12	2		2		8	

адміністративної юстиції.							
Тема 7. Загальна характеристика Національної школи суддів України.	12	2		2		8	
Тема 8. Міжнародні та європейські стандарти адміністративної юстиції.	12	2		2		8	
Тема 9. Організаційне забезпечення діяльності суду.	12	2		2		8	
Тема 10. Взаємодія суб'єктів адміністративної юстиції.	12	2		2		8	
Всього за 3 семестр	120	20		20		80	

4.2. Розподіл часу навчальної дисципліни за темами (заочна форма навчання)

Номер та найменування теми	Кількість годин відведених на вивчення навчальної дисципліни						
	Всього	з них:					
		лекції	Семінарські заняття	Практичні заняття	Лабораторні заняття	Самостійна робота	Вид контролю
Тема 1. Адміністративна юстиція: поняття та світові моделі. Становлення адміністративної юстиції в Україні.	14	2		2		10	Залік
Тема 2. Система адміністративної юстиції.	10					10	
Тема 3. Правовий статус Державної судової адміністрації України як суб’єкта забезпечення функціонування адміністративної юстиції.	10					10	
Тема 4. Роль органів суддівського самоврядування у забезпеченні функціонування адміністративної юстиції.	10	2		2		10	
Тема 5. Вища рада правосуддя у системі органів адміністративної юстиції.	10					10	
Тема 6. Вища кваліфікаційна комісія суддів України як суб’єкт забезпечення	14					10	

адміністративної юстиції.							
Тема 7. Загальна характеристика Національної школи суддів України.	14	2		2		10	
Тема 8. Міжнародні та європейські стандарти адміністративної юстиції.	10					10	
Тема 9. Організаційне забезпечення діяльності суду.	10					10	
Тема 10. Взаємодія суб'єктів адміністративної юстиції.	18					18	
Всього за 3 семестр	120	6		6		108	

4.1.3. Питання, що виносяться на самостійне опрацювання

Перелік питань до тем навчальної дисципліни		Література:
Тема № 1 Адміністративна юстиція: поняття та світові моделі. Становлення адміністративної юстиції в Україні.		
	Підготувати відповіді на запитання: 1. Поняття та сутність адміністративної юстиції. 2. Завдання та предмет адміністративної юстиції. 3. Принципи адміністративної юстиції. 4. Основні моделі (типи) адміністративної юстиції в світі та їх особливості. 5. Особливості адміністративного судочинства України порівняно з основними існуючими у світі моделями адміністративної юстиції. 6. Історія становлення адміністративної юстиції в Україні. 7. Історія формування адміністративних судів в Україні. 8. Правова основа діяльності адміністративних судів в Україні. 9. Перспективні напрями реформування адміністративного законодавства. Підготувати реферати за темами: 1. Адміністративна юстиція як передумова утвердження верховенства права. 2. Адміністративна юрисдикція, її сутність та ознаки. 3. Широке та вузьке розуміння адміністративної юрисдикції 4. Особливості адміністративного судочинства України порівняно з основними існуючими у світі моделями адміністративної юстиції. 5. Історія становлення адміністративної юстиції в Україні. 6. Формування системи адміністративних судів в Україні та її сучасний стан. 7. Перспективні напрями реформування адміністративного законодавства.	Основна: 1-16, 17-21. Додаткова: 22-28.

		Тема № 2. Система адміністративної юстиції.	
		<p>Підготувати відповіді на запитання:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Структура системи адміністративної юстиції. 2. Суб'єкти адміністративної юстиції: поняття та види. 3. Основні інститути адміністративної юстиції. 4. Місце та роль адміністративних судів у адміністративній юстиції. 5. Поняття та форми адміністративного судочинства. 6. Адміністративна юрисдикція. 7. Поняття та правовий статус судді адміністративного суду. 8. Апарат адміністративного суду. <p>Підготувати реферати за темами:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Суб'єкти адміністративної юстиції: поняття та види. 2. Співвідношення понять “суб'єкт адміністративної юрисдикції” та “суб'єкт адміністративного права”. 3. Органи виконавчої влади як суб'єкти адміністративної юрисдикції. 4. Органи місцевого самоврядування як суб'єкти адміністративної юрисдикції. 5. Історичний розвиток та становлення адміністративного судочинства в Україні. 6. Адміністративна юрисдикція: поняття та види. 7. Особливості правового статусу суддів адміністративного суду. 	<p>Основна: 1-16, 17-21. Додаткова: 22-28.</p>
		Тема № 3. Правовий статус Державної судової адміністрації України як суб'єкта забезпечення функціонування адміністративної юстиції.	
		<p>Підготувати відповіді на запитання:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Історія створення Державної судової адміністрації України (ДСА України). 2. Місце та завдання Державної судової адміністрації України. 3. Характер та обсяг (коло) повноважень Державної судової адміністрації України. 4. Організація та структура Державної судової адміністрації України. 5. Взаємодія Державної судової адміністрації України з адміністративними судами. <p>Підготувати реферати за темами:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Історія створення Державної судової адміністрації України. 2. Проблеми розмежування функцій та повноважень Державної судової адміністрації України. 3. Актуальні проблеми взаємодії Державної судової адміністрації України з адміністративними судами. 	<p>Основна: 1-16, 17-21. Додаткова: 22-28.</p>

		Тема № 4. Роль органів суддівського самоврядування у забезпеченні функціонування адміністративної юстиції.	
		<p>Підготувати відповіді на запитання:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття та завдання суддівського самоврядування. 2. Організаційні форми суддівського самоврядування. 3. Рада суддів України: порядок формування, діяльності та повноваження. 4. Порядок формування та повноваження з'їзду суддів України. 5. Адміністративно-правові засади діяльності органів суддівського врядування. <p>Підготувати реферати за темами:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Організація і функції суддівського самоврядування за законодавством України. 2. Суддівське самоврядування та його вплив на діяльність адміністративних судів. 3. Актуальні проблеми суддівського самоврядування в Україні. 4. Адміністративно-правові засади діяльності органів суддівського 	<p>Основна: 1-16, 17-21. Додаткова: 22-28.</p>
		Тема № 5. Вища рада правосуддя у системі органів адміністративної юстиції.	
		<p>Підготувати відповіді на запитання:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття та місце Вищої ради правосуддя у системі суб'єктів адміністративної юстиції. 2. Міжнародна консультативна рада: завдання, склад та структура, права та обов'язки. 3. Консультативна рада голів судів при Вищій раді правосуддя: призначення та компетенція, склад та структура, порядок роботи. 4. Комісія з питань вищого корпусу державної служби в системі правосуддя: призначення, порядок утворення та діяльності, повноваження. <p>Підготувати реферати за темами:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Загальні засади формування кадрів для апарату суддів. 2. Актуальні проблеми правового статусу державних службовців адміністративних судів. 3. Вища рада правосуддя: порядок формування та компетенція. 4. Компетенція Консультативної ради голів судів при Вищій раді правосуддя. 	<p>Основна: 1-16, 17-21. Додаткова: 22-28.</p>
		Тема № 6. Вища кваліфікаційна комісія суддів України як суб'єкт забезпечення адміністративної юстиції.	

	<p>Підготувати відповіді на запитання:</p> <ol style="list-style-type: none"> 4. Засади та функції Вищої кваліфікаційної комісії суддів України. 5. Порядок формування та склад Вищої кваліфікаційної комісії суддів України. 6. Повноваження Вищої кваліфікаційної комісії суддів України. 7. Організація та порядок проведення засідань Вищої кваліфікаційної комісії суддів України. 8. Правові засади та порядок проведення конкурс на зайняття вакантних посад суддів. 9. Кваліфікаційні іспити на посаду судді. 10. Призначення на посаду судді. 11. Громадська рада доброчесності: склад, порядок формування і принципи роботи. 12. Підстави та порядок дисциплінарної відповідальності суддів України. <p>Підготувати реферати за темами:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Особливості правового статусу Вищої кваліфікаційної комісії суддів України, як суб'єкта забезпечення адміністративної юстиції. 2. Організація діяльності Вищої кваліфікаційної комісії суддів. 3. Порядок оскарження рішень Вищої кваліфікаційної комісії суддів України. 4. Дисциплінарна відповідальність суддів України: підстави, порядок. 5. Особливості дисциплінарного провадження щодо суддів. 6. Призначення суддів на посади в судах першої інстанції. 7. Особливості проведення кваліфікаційного іспиту на посаду судді. 	<p>Основна: 1-16, 17-21. Додаткова: 22-28.</p>
	<p>Тема № 7. Загальна характеристика Національної школи суддів України.</p>	
	<p>Підготувати відповіді на запитання:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Статус та завдання Національної школи суддів України. 2. Організація та структура Національної школи суддів України. 3. Організація спеціальної підготовки кандидатів на посади суддів. 4. Професійна підготовка суддів та працівників апарату суду. 5. Організація науково-дослідної діяльності Національної школи суддів України. <p>Підготувати реферати за темами:</p>	<p>Основна: 1-16, 17-21. Додаткова: 22-28.</p>

		1. Адміністративно-правовий статус національної школи суддів України: поняття та структура. 2. Концепція науково-дослідної діяльності Національної школи суддів України. 3. Принципи діяльності Національної школи суддів України. 4. Місце і роль Національної школи суддів України при підготовці висококваліфікованих кадрів для судової системи.	
		Тема № 8. Міжнародні та європейські стандарти адміністративної юстиції.	
		Підготувати відповіді на запитання: 1. Європейські та міжнародні стандарти у сфері судочинства. 2. Міжнародні гарантії щодо права на справедливий судовий розгляд. 3. Європейські вимоги до забезпечення права на доступ до суду. 4. Європейські стандарти адміністративної юстиції, що впливають з положень Конвенції про захист прав людини та основних свобод 1950 року та практики Європейського суду з прав людини. Підготувати реферати за темами: 1. Сучасні моделі адміністративної юстиції зарубіжних країн. 2. Міжнародні гарантії щодо права на справедливий судовий розгляд. 3. Європейські вимоги до забезпечення права на доступ до суду.	Основна: 1-16, 17-21. Додаткова: 22-28.
		Тема № 9. Організаційне забезпечення діяльності адміністративного суду.	
		Підготувати відповіді на запитання: 1. Апарат суду склад і повноваження. 2. Повноваження керівника апарату суду та його заступники. 3. Функції помічника судді. Вимоги до особи, яка бажає бути помічником судді. 4. Завдання, які виконує секретар судового засідання. 5. Служба судових розпорядників. Підготувати реферати за темами: 1. Адміністративно-правове забезпечення діяльності адміністративних судів. 2. Розвиток адміністративної юстиції, як складова адміністративної та судової реформи. 3. Структура апарату суду.	Основна: 1-16, 17-21. Додаткова: 22-28.
		Тема № 10. Взаємодія суб'єктів адміністративної	

		юстиції	
		Підготувати відповіді на запитання: 1. Поняття та законодавчі засади взаємодія суб'єктів адміністративної юстиції. 2. Комунікаційний комітет системи правосуддя: поняття, склад та компетенція. 3. Цілі та напрямки зовнішньої взаємодії суб'єктів адміністративної юстиції. 4. Цілі, завдання та функції Прес-центр судової влади України. Підготувати реферати за темами: 1. Адміністративно-правові засади взаємодія суб'єктів адміністративної юстиції. 2. Порядок формування та функції Комунікаційного комітету системи правосуддя. 3. Напрямки розвитку зовнішньої взаємодії суб'єктів адміністративної юстиції. 4. Завдання та функції Прес-центр судової влади України.	Основна: 1-16, 17-21. Додаткова: 22-28.

5. Індивідуальні навчально-дослідні завдання

5.1.1. Теми рефератів

Немає

5.1.2. Теми курсових робіт

Немає

5.1.3. Теми наукових робіт

1. Особливості адміністративного судочинства України порівняно з основними існуючими у світі моделями адміністративної юстиції.
2. Історія становлення адміністративної юстиції в Україні.
3. Формування системи адміністративних судів в Україні та її сучасний стан.
4. Перспективні напрями реформування адміністративного законодавства.
5. Місце та роль адміністративних судів у адміністративній юстиції.
6. Поняття та правовий статус судді адміністративного суду.
7. Історичний розвиток та становлення адміністративного судочинства в Україні.
8. Особливості правового статусу суддів адміністративного суду.
9. Проблеми розмежування функцій та повноважень Державної судової адміністрації України.
10. Історія створення Державної судової адміністрації України
11. Актуальні проблеми взаємодії Державної судової адміністрації України з адміністративними судами.
12. Актуальні проблеми суддівського самоврядування в Україні.
13. Актуальні проблеми правового статусу державних службовців адміністративних судів.
14. Особливості правового статусу Вищої кваліфікаційної комісії суддів України, як суб'єкта забезпечення адміністративної юстиції.

15. Особливості дисциплінарного провадження щодо суддів.
16. Особливості проведення кваліфікаційного іспиту на посаду судді.
17. Місце і роль Національної школи суддів України при підготовці висококваліфікованих кадрів для судової системи.
18. Європейські вимоги до забезпечення права на доступ до суду.
19. Міжнародні гарантії щодо права на справедливий судовий розгляд.
20. Сучасні моделі адміністративної юстиції зарубіжних країн.
21. Розвиток адміністративної юстиції, як складова адміністративної та судової реформи.
22. Напрямки розвитку зовнішньої взаємодії суб'єктів адміністративної юстиції.

6. Методи навчання

Мультимедійні лекції.

Практичні заняття з виконанням схематичних завдань та використанням веб-квестів.

Самостійна робота за кожною темою передбачає вивчення наукової літератури за темою.

Індивідуальна робота передбачає конспектування лекцій та самостійне опрацювання лекційного матеріалу за власним конспектом лекцій; підготовка до практичних занять; підготовка тематичних повідомлень; вирішення творчих практичних завдань; виконання наукових робіт у вигляді рефератів.

7. Перелік питань та завдань, що виносяться на підсумковий контроль

1. Структура системи адміністративної юстиції.
2. Суб'єкти адміністративної юстиції: поняття та види.
3. Основні інститути адміністративної юстиції.
4. Місце та роль адміністративних судів у адміністративній юстиції.
5. Поняття та форми адміністративного судочинства.
6. Адміністративна юрисдикція.
7. Поняття та правовий статус судді адміністративного суду.
8. Апарат адміністративного суду.
9. Історія створення Державної судової адміністрації України (ДСА України).
10. Місце та завдання Державної судової адміністрації України.
11. Характер та обсяг (коло) повноважень Державної судової адміністрації України.
12. Організація та структура Державної судової адміністрації України.
13. Взаємодія Державної судової адміністрації України з адміністративними судами.
14. Поняття та завдання суддівського самоврядування.
15. Організаційні форми суддівського самоврядування.
16. Рада суддів України: порядок формування, діяльності та повноваження.
17. Порядок формування та повноваження з'їзду суддів України.
18. Адміністративно-правові засади діяльності органів суддівського врядування.
19. Поняття та місце Вищої ради правосуддя у системі суб'єктів адміністративної юстиції.
20. Міжнародна консультативна рада: завдання, склад та структура, права та

обов'язки.

21. Консультативна рада голів судів при Вищій раді правосуддя: призначення та компетенція, склад та структура, порядок роботи.

22. Комісія з питань вищого корпусу державної служби в системі правосуддя: призначення, порядок утворення та діяльності, повноваження.

23. Засади та функції Вищої кваліфікаційної комісії суддів України.

24. Порядок формування та склад Вищої кваліфікаційної комісії суддів України.

25. Повноваження Вищої кваліфікаційної комісії суддів України.

26. Організація та порядок проведення засідань Вищої кваліфікаційної комісії суддів України.

27. Правові засади та порядок проведення конкурс на зайняття вакантних посад суддів.

28. Кваліфікаційні іспити на посаду судді.

29. Призначення на посаду судді.

30. Громадська рада доброчесності: склад, порядок формування і принципи роботи.

31. Підстави та порядок дисциплінарної відповідальності суддів України.

32. Статус та завдання Національної школи суддів України.

33. Організація та структура Національної школи суддів України.

34. Організація спеціальної підготовки кандидатів на посади суддів.

35. Професійна підготовка суддів та працівників апарату суду.

36. Організація науково-дослідної діяльності Національної школи суддів України.

37. Європейські та міжнародні стандарти у сфері судочинства.

38. Міжнародні гарантії щодо права на справедливий судовий розгляд.

39. Європейські вимоги до забезпечення права на доступ до суду.

40. Європейські стандарти адміністративної юстиції, що впливають з положень Конвенції про захист прав людини та основних свобод 1950 року та практики Європейського суду з прав людини.

41. Апарат суду склад і повноваження.

42. Повноваження керівника апарату суду та його заступники.

43. Функції помічника судді. Вимоги до особи, яка бажає бути помічником судді.

44. Завдання, які виконує секретар судового засідання.

45. Служба судових розпорядників.

46. Судовий контроль за виконанням судових рішень в адміністративних справах.

47. Призначення і загальна характеристика Національної школи суддів України

48. Поняття та законодавчі засади взаємодія суб'єктів адміністративної юстиції.

49. Комунікаційний комітет системи правосуддя: поняття, склад та компетенція.

50. Цілі та напрямки зовнішньої взаємодії суб'єктів адміністративної юстиції.

51. Цілі, завдання та функції Прес-центр судової влади України.

8. Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти з навчальної дисципліни

Контрольні заходи включають у себе поточний та підсумковий контроль.

Поточний контроль.

До форм поточного контролю належить оцінювання:

- рівня знань під час семінарських, практичних, лабораторних занять;
- якості виконання індивідуальної та самостійної роботи.

Поточний контроль здійснюється під час проведення семінарських, практичних та лабораторних занять і має за мету перевірку засвоєння знань, умінь і навичок здобувачем вищої освіти з навчальної дисципліни.

У ході поточного контролю проводиться систематичний вимір приросту знань, їх корекція. Результати поточного контролю заносяться викладачем до журналів обліку роботи академічної групи за національною системою оцінювання («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно»).

Оцінки за самостійну та індивідуальну роботи виставляються в журнали обліку роботи академічної групи окремою графою за національною системою оцінювання («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно»). Результати цієї роботи враховуються під час виставлення підсумкових оцінок.

При розрахунку успішності здобувачів вищої освіти в Університеті враховуються такі види робіт: навчальні заняття (семінарські, практичні, лабораторні тощо); самостійна та індивідуальна роботи (виконання домашніх завдань, ведення конспектів першоджерел та робочих зошитів, виконання розрахункових завдань, підготовка рефератів, наукових робіт, публікацій, розроблення спеціальних технічних пристроїв і приладів, моделей, комп'ютерних програм, виступи на наукових конференціях, семінарах та інше); контрольні роботи (виконання тестів, контрольних робіт у вигляді, передбаченому в робочій програмі навчальної дисципліни). Вони оцінюються за національною системою оцінювання («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно»).

Результат навчальних занять за семестр розраховується як середньоарифметичне значення з усіх виставлених оцінок під час навчальних занять протягом семестру та виставляється викладачем в журналі обліку роботи академічної групи окремою графою.

Результат самостійної роботи за семестр розраховується як середньоарифметичне значення з усіх виставлених оцінок з самостійної роботи, отриманих протягом семестру та виставляється викладачем в журналі обліку роботи академічної групи окремою графою.

Здобувач вищої освіти, який отримав оцінку «незадовільно» за навчальні заняття або самостійну роботу, зобов'язаний перескласти її.

Загальна кількість балів (оцінка), отримана здобувачем за семестр перед підсумковим контролем, розраховується як середньоарифметичне значення з оцінок за навчальні заняття та самостійну роботу, та для переведу до 100-бальної системи помножується на коефіцієнт **10**.

$$\begin{array}{l} \text{Загальна} \\ \text{кількість балів} \\ \text{(перед} \\ \text{підсумковим} \\ \text{контролем)} \end{array} = \left(\begin{array}{l} \text{Результат} \\ \text{навчальних} \\ \text{занять} \\ \text{за семестр} \end{array} + \begin{array}{l} \text{Результат} \\ \text{самостійної} \\ \text{роботи за} \\ \text{семестр} \end{array} \right) / 2 \cdot 10$$

Підсумковий контроль.

Підсумковий контроль проводиться з метою оцінки результатів навчання на певному ступені вищої освіти або на окремих його завершених етапах.

Для обліку результатів підсумкового контролю використовується поточно-накопичувальна інформація, яка реєструється в журналах обліку роботи академічної групи. Результати підсумкового контролю з дисциплін відображаються у відомостях обліку успішності, навчальних картках здобувачів вищої освіти, залікових книжках. **Присутність здобувачів вищої освіти на проведенні підсумкового контролю (заліку, екзамену) обов'язкова.** Якщо здобувач вищої освіти не з'явився на підсумковий контроль (залік, екзамен), то науково-педагогічний працівник ставить у відомість обліку успішності відмітку «не з'явився».

Підсумковий контроль (екзамен, залік) оцінюється за національною шкалою. Для переводу результатів, набраних на підсумковому контролі (екзамені, заліку), з національної системи оцінювання в 100-бальну вводиться коефіцієнт **10**, таким чином максимальна кількість балів на підсумковому контролі (екзамені, заліку), які використовуються при розрахунку успішності здобувачів вищої освіти, становить – **50**.

Підсумкові бали з навчальної дисципліни визначаються як сума балів, отриманих здобувачем протягом семестру та балів, набраних на підсумковому контролі (екзамені, заліку).

$$\begin{array}{ccccc} \text{Підсумкові бали} & & \text{Загальна кількість} & & \text{Кількість балів за} \\ \text{навчальної} & & \text{балів (перед} & & \text{підсумковим} \\ \text{дисципліни} & = & \text{підсумковим} & + & \text{контролем} \\ & & \text{контролем)} & & \end{array}$$

Здобувач вищої освіти, який під час складання підсумкового контролю отримав оцінку «незадовільно», складає підсумковий контроль (екзамен, залік) повторно. Повторне складання підсумкового контролю (екзамену, заліку) допускається не більше двох разів з кожної навчальної дисципліни, у тому числі один раз – викладачеві, а другий – комісії, що створюється навчально-науковими інститутами (факультетами). Незадовільні оцінки виставляються тільки в відомостях обліку успішності. Здобувачам вищої освіти, які отримали не більше як дві незадовільні оцінки (нижче ніж 60 балів) з навчальної дисципліни, можуть бути встановлені різні строки ліквідації академічної заборгованості, але не пізніше як за день до фактичного початку навчальних занять у наступному семестрі. Здобувачі вищої освіти, які не ліквідували академічну заборгованість у встановлений термін, відраховуються з Університету. Особи, які одержали більше двох незадовільних оцінок (нижче ніж 60 балів) за підсумковими результатами вивчення навчальних дисциплін з урахуванням підсумкового контролю, відраховуються з Університету.

Якщо дисципліна вивчається протягом двох і більше семестрів з семестровим контролем у формі підсумкового контролю (екзамену чи заліку), то результат вивчення дисципліни в поточному семестрі визначається як середньоарифметичне значення балів, набраних у поточному та попередньому семестрах.

$$\begin{array}{ccccc} \text{Підсумкові бали} & & \text{Підсумкові} & & \text{Підсумкові} \\ \text{навчальної} & & \text{бали за} & & \text{бали за} \\ \text{дисципліни} & = & \text{поточний} & + & \text{попередній} \\ & & \text{семестр} & & \text{семестр} \\ & & & & : \quad 2 \end{array}$$

Оцінювання здобувачів вищої освіти під час поточного

контролю (робота на семінарських, практичних, лабораторних та інших аудиторних заняттях, самостійна робота, виконання індивідуальних творчих завдань) та підсумкового контролю визначені Кафедрою, зокрема щодо засвоєння змісту навчальної дисципліни, а саме: кількість оцінок, яку він повинен отримати під час аудиторної роботи, самостійної роботи.

9. Шкала оцінювання: національна та ECTS

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ			
Підсумкові бали з навчальної дисципліни визначаються як сума балів, отриманих здобувачем протягом семестру та балів, набраних на підсумковому контролі (залік).			
<i>Підсумкові бали навчальної дисципліни = Загальна кількість балів (перед підсумковим контролем) + Кількість балів за підсумковим контролем</i>			
ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ: НАЦІОНАЛЬНА ТА ECTS			
Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою	Оцінка	
		Оцінка	Пояснення
97-100	Відмінно («зараховано»)	А	«Відмінно» теоретичний зміст курсу засвоєний цілком, потрібні практичні навички роботи з освоєним матеріалом сформовані, усі навчальні завдання, які передбачені програмою навчання, виконані в повному обсязі, відмінна робота без помилок або з однією незначною помилкою
94-96			
90-93	Добре («зараховано»)	В	«Дуже добре» теоретичний зміст курсу засвоєний цілком, потрібні практичні навички роботи з освоєним матеріалом в основному сформовані, усі навчальні завдання, які передбачені програмою навчання, виконані якість виконання більшості з них оцінена числом балів, близьким до максимального, робота з двома-трьма незначними помилками
85-89			
80-84		С	«Добре» - теоретичний зміст курсу засвоєний ЦІЛКОМ, практичні навички роботи з освоєним матеріалом в основному сформовані, усі навчальні завдання, які передбачені програмою навчання, виконані якість виконання жодного з них не оцінена мінімальним числом балів, деякі вати завдань виконані з помилками, робота з декількома незначними помилками, або з однією-
75-79			

			двома значними помилками
70-74	Задовільно («зараховано»)	D	« Задовільно » - теоретичний зміст курсу засвоєний частково, але прогалини не носять істотний характер, потрібні практичні навички роботи з освоєним матеріалом в основному сформовані, більшість передбачених програмою навчати навчальних завдань виконана, деякі з виконаних завдань містять помилки, робота з трьома значними помилками
65-69			
60-64	Задовільно («зараховано»)	E	« Достатньо » - теоретичний зміст курсу засвоєний частково, деякі практичні навички роботи несформовані, частина передбачених програмою навчання навчальних завдань не виконана або якість виконання деяких з них: оцінена числом балів, близьким до мінімального, роботам що задовольняє мінімуму критеріїв оцінки
40-59			
21-40	Незадовільно («не зараховано»)	FX	« Умовно незадовільно » – теоретичний зміст курсу освоєний частково, необхідні практичні навички роботи не сформовані, більшість передбачених програм навчання, навчальних завдань не виконано, або якість їхнього виконання оцінено числом балів, близьким до мінімального; при додатковій самостійній роботі над матеріалом курсу можливе підвищення якості виконання навчальних завдань (з можливістю повторного складання), робота, що потребує доробки
1-20			
		F	« Безумовно незадовільно » – теоретичний зміст курсу не освоєно, необхідні практичні навички роботи не сформовані, всі виконані навчальні завдання містять грубі помилки, додаткова самостійна робота над матеріалом курсу не приведе до значимого підвищення якості виконання навчальних завдань, робота, що потребує повної переробки

10. Рекомендована література (основна, допоміжна), інформаційні ресурси в Інтернеті

Основна:
Нормативно-правові акти:

1. Конституція України // Відомості Верховної Ради України. – 1996. – № 30. – Ст. 141.
2. Кодекс адміністративного судочинства України [Електронний ресурс]: – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2747-15>
3. Про судоустрій і статус суддів: Закон України від 02.06.2016 № 1402-VIII [Електронний ресурс]: – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1402-19>.
4. Про Вищу раду правосуддя: Закон України від 21.12.2016 № 1798-VIII [Електронний ресурс]: – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1798-19>.
5. Про Державний бюджет України на 2021 рік: Закон України [Електронний ресурс]: – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1082-20>.
6. Про державну службу: Закон України від 10.12.2015 № 889-VIII [Електронний ресурс]: – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/889-19>.
7. Про забезпечення права на справедливий суд: Закон України від 12.02.2015 № 192-VIII [Електронний ресурс]: – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/192-19>.
8. Про відновлення довіри до судової влади в Україні: Закон України від 08.04.2014 № 1188-VII [Електронний ресурс]: – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1188-18>.
9. Про затвердження Типового положення про апарат суду: Наказ Державної судової адміністрації України 08.02.2019 № 131 [Електронний ресурс]: – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0131750-19>.
10. Про затвердження Інструкції з діловодства в місцевих та апеляційних судах України: Наказ Державної судової адміністрації України 20.08.2019 № 814 [Електронний ресурс]: – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0814750-19>.
11. Про граничні розміри компенсації витрат, пов'язаних з розглядом цивільних та адміністративних справ, і порядок їх компенсації за рахунок держави: Постанова Кабінет Міністрів України від 27.04.2006 № 590 // Офіційний вісник України. – 2006. – № 18. – Ст. 1336.
12. Про суми та склад витрат на відрядження державних службовців, а також інших осіб, що направляються у відрядження підприємствами, установами та організаціями, які повністю або частково утримуються (фінансуються) за рахунок бюджетних коштів: Постанова Кабінету Міністрів України від 02.02.2011 № 98 [Електронний ресурс]: – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/98-2011-%D0%BF>.
13. Про затвердження Інструкції про порядок роботи з технічними засобами фіксування судового процесу (судового засідання): Наказ Державної судової адміністрації України від 20.09.2012 № 108 [Електронний ресурс]: – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0108750-12>.
14. Положення про Державну судову адміністрацію України: затверджено постановою Кабінету Міністрів України від 14 січня 2009 р. № 14 [Електронний ресурс]: – Режим доступу: <https://www.kmu.gov.ua/npras/185348427>.
15. Про затвердження Регламенту Вищої ради правосуддя: затверджено рішенням Вищої ради правосуддя від 24.01.2017 № 52/0/15-17 [Електронний ресурс]:

– Режим доступу: https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/vr52_910-17.

16. Про внесення змін до Положення про проведення конкурсів для призначення на посади державних службовців у судах, органах та установах системи правосуддя: рішення Вищої ради правосуддя від 26 листопада 2019 року № 3162/0/15-19.

Основна:

17.Адміністративне судочинство в схемах: навч. пос. / МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ за заг. ред. д-ра юрид. наук, проф. В. В. Сокурєнка; [О.В. Брусакова, І.В. Панова, Д.В. Швець та ін.]. – Харків: ХНУВС, 2021. -217 с.

18.Адміністративне процесуальне право: Навч. посібник / кол. авт. ; за заг. ред. Т.П. Мінки. – Дніпро: Дніпроп. держ. ун-т внутр. справ, 2017. – 320 с.

19.Комзюк А. Т. Адміністративний процес України: Навчальний посібник / А. Т. Комзюк, В. М. Бєвзенко, Р. С. Мельник. – Київ: Прецедент, 2007. – 613 с.

20.Основи адміністративного судочинства та адміністративного права /Навч. посібник/ За заг. редакцією Куйбіди Р.О., Шишкіна В.І. – К.: Старий світ, 2006. – 526 с.

21. Основи адміністративного судочинства / Навч. посібник / За заг.редакцією Александрової Н.В., Куйбіди Р.О. – К.: Конус-Ю, 2006.

Допоміжна:

22. Перепелюк В.Г. Адміністративне судочинство: проблеми практики. – К.: Конус-Ю, 272 с.

23. Адміністративне право України. Академічний курс: підруч. У 2 т.: Т. 1. Загальна частина / [ред. кол.: В.Б. Авер'янов (голова)]. – К., 2004. – 584 с.

24. Адміністративна юстиція: європейський досвід і пропозиції для України / Автори-упорядники І.Б. Коліушко, Р.О. Куйбіда. – К.: Факт, 2003. – 536 с.

25. Кодекс адміністративного судочинства України: Науково-практичний коментар / За ред. С.В. Ківалова, О.І. Харитонової / Ківалов С.В., Харитонova О.І., Пасєнюк О.М., Аракелян М.Р. та ін. – Х.: ТОВ «Одіссей», 2005. – 552 с.

26. Основи адміністративного судочинства : навчально-тренінговий посібник / О. Г. Юшкевич, Р. С. Мельник. – Х.: НікаНова, 2012. – 266 с.

27. Як визначити компетентний суд у вашій справі? / Авторупорядник Т.В.Руда. – Київ,2011. - 56 с.

28. Сухарко А. В. Система органів суддівського врядування в Україні / А. В. Сухарко // Актуальні проблеми держави і права : зб. наук. пр. Вип. 88 / редкол.: Г. І. Чанишева (голов. ред.) та ін. – Одеса : Гельветика, 2020. – С. 128-134.

Інформаційні ресурси в Інтернеті:

1.<http://scholar.google.com> - Пошукова система Google Академія (Google Scholar).

2. <https://rada.gov.ua/>– Верховна Рада України

3. <http://www.kmu.gov.ua> – Кабінет Міністрів України

4. <https://minjust.gov.ua/> - Міністерство юстиції України

5. <http://www.nau.kiev.ua> – Нормативні акти України

6. https://supreme.court.gov.ua/supreme/pro_sud/kas_adm/ - Касаційний адміністративний суд у складі Верховного суду

7. www.reyestr.court.gov.ua – Єдиний державний реєстр судових рішень.
8. www.nbuv.gov.ua – електронний каталог Національної бібліотеки України ім. Вернадського.
9. <https://hcj.gov.ua/> - Вища рада правосуддя
10. <http://nsj.gov.ua/> - Національна школа суддів.